Att skriva testbar kod

Tobias Wrigstad tobias.wrigstad@it.uu.se

Principer

- Litet förenklat kan vi tänka att ett **enhetstest** är en funktion y = f(x)
- Ett testfall blir då en tupel (x,u) där x är indata och u är det förväntade utdatat (som skall jämföras med y)
- Denna syn på test är begränsad

Fungerar bra för funktioner som inte bygger på andra funktioner

Vad händer om y = g(z) där z = f(x)?

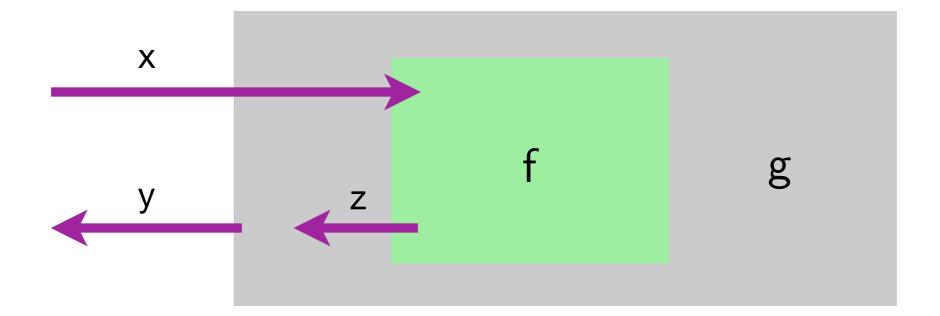
Varför är detta ett problem?

■ Vi kommer att jobba med exemplet att f är en funktion som returnerar en tidsangivelse och att g är en logger som använder sig av f.

Antag $y = g(z) d\ddot{a}r z = f(x)$

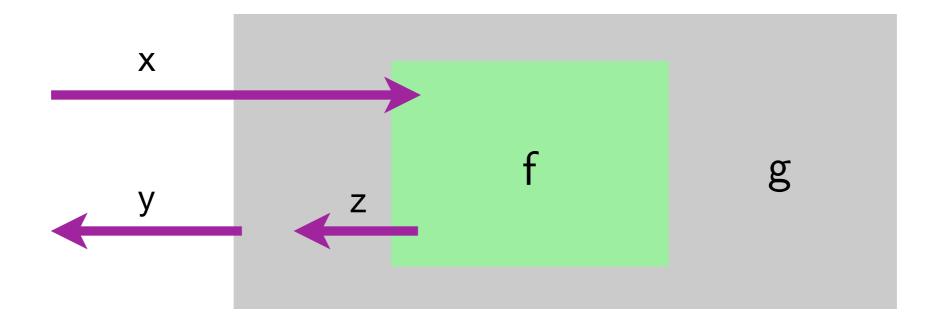
■ Om för något (x,u), har vi $y \neq u - var$ ligger felet?

Antag $y = g(z) d\ddot{a}r z = f(x)$

■ Vad är relationen mellan x och z — indatat till g?

Komposition är integrationstest

Möjligheten att isolera eller lokalisera en felkälla

y = f(x) där f bygger på "primitiver" är ett test av f (primitiver $\sim$ pålitliga)

 $y = g(z) d\ddot{a}r z = f(x)$ prövar integrationen av f och g

- Integrationstest är också viktigt men ligger på en högre nivå än enhetstest Integrationstest måste förutsätta fungerande komponenter! (Varför?)
- För bättre blame control vill vi kunna pröva "enbart g"

Men hur?

(z,u) skall inte bry sig om/behöva gå via f

Att bryta ut beroenden

■ Betänk testprogrammet t, vi kan göra antingen

$$t(x) = g(z) där z = f(x) och f-anropet är hårdkodat i g, eller$$

$$t(x, f) = g(z) d\ddot{a}r z = f(x) och f \ddot{a}r en parameter$$

Vad är skillnaden?

Att bryta ut beroenden

t(x) = g(f(x))

g:s beroende av f är hårdkodat inuti implementationen av t

Vi kan inte byta ut f, eller pröva "enbart g" (svårt att veta vad "x är" också!)

$$\bullet t(x, f) = g(f(x))$$

Beroendet av f har brutits ut och skickas in som en del av testet

Enkelt att pröva "enbart g" med testfall där relationen mellan u = f(x) är känd

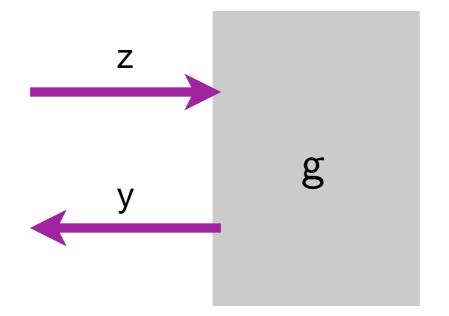
Högre-ordningens programmering

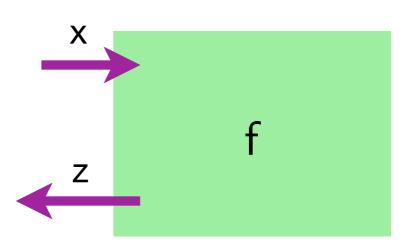
- Att faktorera ut beteende bryter (potentiellt långa) beroendekedjor som också försvårar återanvändning
- Utbrutna beroenden ger mindre byggstenar = enklare återanvänding

Test av
$$g \mod (x, f) = u \operatorname{där} u = g(f(x))$$

■ Relationen mellan x och z är nu klart, och vi behöver inte ens köra f utan kan använda kända z från f's tester i testerna av g.

PROBLEM!

Bra kod är testbar kod ($\neg$ testbar $\Longrightarrow \neg$ bra)

- När vi skriver kod måste vi alltid ta dess testbarhet under beaktande
- Funktioner skall kunna testas enskilt

Minimera beroenden

Minimera möjliga felkällor

■ Inkapsling och informationsgömning kan "förstöra" testbarhet

Kan alla funktioner testas/anropas från testprogram?

Hur enkelt är det att skicka med indata till ett test?

Kan vi enkelt kontrollera indata och utdata?

(Code coverage vs. inkapsling)

Exempel: Logger

 Anta att vi har designat och implementerat ett bibliotek för att logga C-strängar till disk i logger.c

Loggern måste först initialiseras med initLogger(filename)

Meddelanden skrivs till loggern med logMessage(msg)

Loggern rivs ned med destroyLogger()

Meddelanden buffras och skrivs till buffern (internt)

■ Vi skall nu titta på kod för loggern och prata om dess testbarhet


```
/* logger.c */
#include <stdio.h>
                                    void logMessage(const char *msg) {
#include <assert.h>
                                       assert(msg);
#include <string.h>
                                      assert(logfile);
#include <time.h>
#include "logger.h"
                                       int msgsiz = strlen(msg) + 1;
                                       if (logsiz + msgsiz + TIMESTAMPMAX > BUFSIZE) {
/* Constants */
                                        flush();
#define BUFSIZE 1048576
#define TIMESTAMPMAX 26
                                      time(&logtime);
                                       char *timestamp = ctime(&logtime);
/* Module variables */
                                       strcat(logbuffer, timestamp);
static FILE *logfile = NULL;
                                       char *nl = strpbrk(logbuffer, "\n");
static char logbuffer[BUFSIZE];
                                       if (*nl) *nl = ' ' else strcat(logbuffer, " ");
static unsigned int logsiz = 0;
                                       strcat(logbuffer, msg);
static time_t logtime;
                                       strcat(logbuffer, "\n");
                                      logsiz += strlen(msg) + strlen(timestamp) + 2;
/* Start code */
void initLogger(const char *fn) {
  assert(fn);
                                                              static inline void flush() {
                                    void destroyLogger() {
  assert(logfile == NULL);
                                       assert(logfile);
                                                                fwrite(logbuffer,
                                                                       logsiz,
 logfile = fopen(fn, "w");
                                                                       1, logfile);
                                      flush();
                                      fclose(logfile);
                                                                logsiz = 0;
                                      logfile = NULL;
```

Vad är problemen med att testa loggern?

■ Låt oss börja med att titta på de tester som vi skall skriva

Skrivs logmeddelandena ut korrekt?

Är logmeddelandenas tider korrekta?

En problemlista

- Loggern skriver alltid till filer på disk
- Buffertens storlek är fix och kräver därför större testdata för att tömmas
- Tidsangivelser skapas internt i loggern vilket omöjliggör jämförelser mellan två test eftersom deras tider kommer att skilja sig
- Vidare är loggerns design inte så bra

Koden är svår att testa (som vi har sett), återanvända (varför?!) och modifiera

En bättre logger

■ Möjligt att externt styra...

...var utdata skall skrivas

...buffertens storlek

...hur tidsangivelser skapas

```
/* better-logger.c */
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <assert.h>
#include <string.h>
#include <time.h>
/* Constants and helper functions */
#define TIMESTAMPMAX 26
#define initLogger(p) initLoggerWithPath(p, BUFSIZE)
/* Module variables */
static FILE *logstream;
static char *logbuffer;
static unsigned int logsiz;
static time_t logtime;
static unsigned int BUFSIZE = 1048576;
static unsigned int USES_BUFFER = 1;
```

```
void initLoggerWithPath(const char *_fn, unsigned int _bufsiz) {
  assert(_fn);
  assert(logstream == NULL);
  initLoggerWithStream(fopen(_fn, "w"), _bufsiz);
}
void initLoggerWithStream(FILE *_logstream, unsigned int _bufsiz) {
  assert(_logstream);
  assert(logstream == NULL);
  BUFSIZE = _bufsiz;
  logstream = _logstream;
  if (USES_BUFFER = BUFSIZ > 0) {
    logbuffer = (char *)malloc(BUFSIZE);
static inline void flush() {
  fwrite(logbuffer, logsiz, 1, logstream);
static inline void flushAndReset() { /* should be public???? */
  flush();
  logsiz = 0;
```

```
const char *buffer() {
  return logbuffer;
}
void logMessageWithTime(const char * msg, const time t * logtime) {
  assert(_msg);
  assert(_logtime);
  const int msgSize = strlen(_msg) + TIMESTAMPMAX;
  if (USES BUFFER) {
    if (logsiz + msgSize > BUFSIZ) flushAndReset();
 } else {
    if (BUFSIZ < msgSize) logbuffer = realloc(logbuffer, (BUFSIZ = msgSize * 2));
  char *timestamp = ctime(_logtime);
  strcat(logbuffer, timestamp);
  char *nl = strpbrk(logbuffer, "\n");
  if (*nl) *nl = ' ' else strcat(logbuffer, " ");
  strcat(logbuffer, msg);
  strcat(logbuffer, "\n");
  logsiz += strlen(msg) + strlen(timestamp) + 2;
  if (!USES BUFFER) flushAndReset();
```

```
void logMessage(const char *_msg) {
  assert(_msg);
  time(&logtime);
 logMessageWithTime(_msg, &logtime);
void destroyLogger() {
  assert(logstream);
  flushAndReset();
  fclose(logstream);
  free(logbuffer);
  logstream = NULL;
```

Observationer

- Det är nu möjligt att testa loggaren utan att blanda in filhanteringen
- Koden blir något mer komplex, men inte mycket (är enbart beroende av biblioteksfunktioners korrekthet)
- Koden är nu enkel att testa, återanvända och utöka

■ I språk som är på högre nivå än C är det enkelt att gå "ännu längre"

Bryt ut beteendet helt

```
from time import ctime
```

```
def unbuffered(time, msg):
    print time, msg
```

```
def buffered(time, msg):
    global logbuffer
    if not "logbuffer" in globals():
        logbuffer = []
    if len(logbuffer) > 1024:
        for msg in logbuffer:
            print msg
        logbuffer = [time + " " + msg]
    else:
        logbuffer.append(time + " " + msg)
```

(För enkelhets skull skrivet i Python)

```
def initLogger(behaviour = buffered):
    global logbehaviour, logbuffer
    logbehaviour = behaviour

def logMessage(msg, time = ctime()):
    logbehaviour(time, msg)

initLogger()
logMessage("Foo")
logMessage("Bar")
```

...eller ännu bättre...

■ Vi kan skapa ett beteende som skriver ut på en sträng!

```
def createStoreToArrayBehaviour(buffer):
    def storeToBuffer(time, msg):
        buffer.append([time, msg])
    return storeToBuffer
myBuffer = []
initLogger(createStoreToArrayBehaviour(myBuffer))
logMessage("Foo")
logMessage("Bar")
for msg in myBuffer:
    for element in msg:
        print element
```



```
typedef void(*log_BH_ptr)(char *msg, void *resources);
static log_BH_ptr log_BH = NULL;
static time_BH_ptr time_BH = NULL;
static void *resources = NULL;
void initLogger(log_BH_ptr _log_BH, time_BH_ptr _time_BH void *_resources)
 assert(_BH);
 log_BH = log_BH;
 time_BH = _time_BH;
 resources = _resources;
void logMessage(const char *_msg) {
 assert( msg);
  char *timestamp = time_BH(resources);
  char *logmsg = malloc(TIMESTAMPMAX + strlen(_msg));
 strcat(logmsg, timestamp);
 strcat(logmsg, _msg);
 log_BH(logmsg, resources);
 free(logmsg);
```

```
void logToString(char *msg, char *logtape) {
  /* Should of course check sizes etc. */
  strcat(logtape, msg);
void logToFile(char *msg, FILE *logfile) {
 fprintf(logfile, msg);
void logToFileWithBuffer(char *msg, FILE *logfile) {
  static int BUF SIZE = 1024;
  static int BUF USED = 0;
  static char *buffer = calloc(BUF_SIZE);
  int msg_length = strlen(msg);
  if (BUF_USED + msg_length > BUF_SIZE) {
    /* flush and reset */
 } else {
    strcat(buffer, msg);
    BUF_SIZE += msg_length;
```

```
char *generateTimeStamp(void *ignore) {
   static time_t logtime;
   time(&logtime);
   return ctime(logtime);
}

/* Here is how to set it up */
char *myString = malloc(1024);
initLogger(logToString, generateTimeStamp, myString);
```

Att testa ett binärt sökträd

■ Vad är problemet här?

```
/* bst.h */
typedef struct _tree *Tree;

struct _tree {
   int value;
   Tree left, right;
};

Tree mkTree(int v);
void insert(Tree t, int v);
```

```
Tree t = mkTree(5);
insert(t, 1);
insert(t, 3);
insert(t, 7);
assert(t->element == 5)
assert(t->left->element == 1)
assert(t->left->left == NULL);
...
```


Hjälpkod för att testa ett binärt sökträd

```
/* Returns the number of nodes in a tree */
int size(Tree t) {
  return (t) ? 1 + size(t->left) + size(t->right) : 0;
}

/* Returns the longest path to a leaf in a tree */
int depth(Tree t) {
  return (t) ? 1 + max(depth(t->left), depth(t->right)) : 0;
}
```

Låter oss pröva viktiga egenskaper för binära sökträd utan att exponera implementationen.

Växer det vid insättning? Duplikat?

Tree t = mkTree(1);

Hjälpkod för att testa ett binärt sökträd

```
char *getPathForElement(Tree t, int element) {
 char *result = *path = (char*) malloc(depth(t));
 while (t) {
   if (element == t->element) {
     *path = '\0';
     return result;
   } else if (element < t->element) {
     *path++ = 'L';
     t = t - > left;
   } else {
     *path++ = 'R';
     t = t->right;
 return ELEMENT_NOT_FOUND;
```

Låter oss se hur element flyttas eller stoppas in i trädet.

Borttagning!


```
Tree t = mkTree(3); insert(t, 5); insert(t, 1); insert(t, 2);
assert(strcmp(getPathForElement(t, 2), "LR") == 0)
assert(strcmp(getPathForElement(t, 5), "R") == 0)
```

Hjälpkod för att testa ett binärt sökträd

```
void *getElementForPath(Tree t, char *path) {
  while (t && *path) {
    switch (*path++) {
    case 'L':
      t = t \rightarrow left;
      continue;
    case 'R':
      t = t->right;
      continue;
    default:
      return MALFORMED_PATH;
 return t ? &(t->element) : PATH_TOO_LONG;
```

Låter oss se hur element flyttas eller stoppas in i trädet.

Borttagning!


```
Tree t = mkTree(3); insert(t, 5); insert(t, 1); insert(t, 2);
assert(getElementForPath(t, "LR") == 2)
assert(getElementForPath(t, "R") == 5)
```

Sammanfattning

■ Att beakta testbarhet vid utvecklingen styr koden bort från vissa mönster

T.ex. funktioner som initierar en datastruktur i ett enda svep

Vi vill kunna testa små bitar åt gången (isolerade från resten av systemet)

Nackdel: nu kan vi se objektet i ett felaktigt tillstånd

Undvik globalt tillstånd

Data sparas mellan test

Koden kan ibland bli något mer komplex utan globalt tillstånd

Sammanfattning

Arbeta efter principen att varje kodenhet endast skall ansvara för ett åtagande
 Konsekvens: fler kodenheter (funktioner, klasser, moduler, etc.)

Minimera beroenden

Annars blir testerna väldigt komplexa

Tips och tumregler

- Det är extremt viktigt att välja bra namn (på allt!)
- Undvik "fancy koding" men var smart
- Få rader ökar läsbarheten, för få rader minskar den
- Många små funktioner som går att kombinera är en design som underlättar återanvädning och underhållsbarhet och därför också testning!
- Testning går att tänka på som återanvändning
- Använd assert:s, speciellt för sådant som aldrig skall hände (omöjliga situationer)
- Undvik NULL
- Initiera alltid variabler även om du vet att de kommer att tilldelas före de används

Tips och tumregler

Se koden i denna FL för flera dåliga exempel!

- Ta bort redundanta eller oanvänd kod mindre = mer läsbart
- Undvik tilldelningar i booleska uttryck och i argumentposition
- Kod med för många hopp (break, return, etc.) är svår att följa
- Pröva alltid det mest sannolika fallet först (det är det som nästa är intresserad av!)
- Pröva alltid gränsvärden och index mot storlekar
- Titta alltid på returvärdena från funktioner som du utgår från lyckas (t.ex. malloc)
- Dokumentera allt användande av malloc inuti en funktion som leder till data som returnernas (annars blir minneshanteringen knepig)
- Lämna alltid tillbaka resurser på ett förtjänstfullt sätt

